

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน โดยมีประชากรซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนทั้งหมด 300 ราย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากวิทยานิพนธ์ งานวิจัย หนังสือ วารสาร เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่าน Internet ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้เก็บโดยการใช่แบบสอบถามจากประชากรทั้งหมด ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยประสบจากการเข้ารับการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้รับผลตอบกลับทั้งหมดของจำนวนประชากร โดยแบ่งผลการศึกษาเป็น 5 ส่วน ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 300 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมากมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และมีธุรกิจที่ดำเนินกิจการ จำนวน 1 กิจการ มีธุรกิจหลักที่ดำเนินกิจการจัดอยู่ในประเภทธุรกิจขนาดย่อม ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการผลิต มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 30,000 บาท โดยมีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.3

5.1.2 ข้อมูลด้านการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ และเคยเข้ารับการอบรมจำนวน 1 หลักสูตร ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการอบรมต่อหลักสูตร 25 – 120 ชั่วโมง (5 – 20 วัน) หัวข้อที่เคยเข้ารับการอบรมทางด้านความรู้มากที่สุด คือ หัวข้อการทำแผนธุรกิจ หัวข้อที่เคยเข้ารับการอบรมทางด้านทักษะมากที่สุด คือ หัวข้อการทำแผนธุรกิจ หัวข้อที่เคยเข้ารับการอบรมทางด้านทัศนคติมากที่สุด คือ หัวข้อด้านความคิดสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการอบรม โดยมีความถี่ในการเข้ารับการอบรม 1 - 2 ครั้ง/ปี ซึ่งจัดการอบรมโดยหน่วยงานราชการ โดยส่วนใหญ่รับรู้ข่าวประชาสัมพันธ์การฝึกอบรมจากจดหมายเชิญ โดยผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางด้านการบริหารธุรกิจ

5.1.3 ข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยประสบจากการเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาที่พบในระดับมาก คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และช่วงเวลาในการอบรมมีจำกัด หรือไม่ตรงกับเวลาที่ว่าง ส่วนปัญหาในการฝึกอบรมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่พบนั้น ได้แก่ ปัญหาด้านสถาบัน / หน่วยงานที่จัดอบรมไม่เป็นที่ยอมรับ และปัญหาด้านบุคลากร / ทีมงานผู้จัดอบรม มีอัตราเสียไม่ดี บริการไม่สุภาพ

5.1.4 ข้อมูลด้านความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหัวข้อที่ต้องการเข้ารับการอบรมทางด้านความรู้และด้านทักษะ มากที่สุด คือ หัวข้อด้านการตลาด ส่วนหัวข้อที่ต้องการเข้ารับการอบรมด้านทัศนคติมากที่สุด คือ หัวข้อด้านความคิดสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่ต้องการใช้เวลาในการฝึกอบรมต่อหลักสูตร 12 ชั่วโมง (2 วัน) สะดวกในการเข้ารับการอบรมช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ และช่วงเวลาที่สะดวกในการเข้ารับการอบรม คือ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. โดยส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 24 ชั่วโมง) อยู่ในระดับ 201 – 500 บาท หลักสูตรระยะกลาง (25 – 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 3,000 บาท และหลักสูตรระยะยาว (มากกว่า 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนบุคคลที่ต้องการให้เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมมาก

ที่สุด คือ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่สามารถรับฟังภาษาอังกฤษได้ โดยส่วนมากเห็นว่าสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดฝึกอบรมมากที่สุด คือ โรงแรม และสะดวกในการเดินทางเพื่อเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ ระยะทางไม่เกิน 10 กิโลเมตร ส่วนใหญ่ต้องการรับข่าวประชาสัมพันธ์การฝึกอบรมโดยการใช้จดหมายเชิญ และสะดวกในการสมัครเข้ารับการอบรมผ่านทางโทรศัพท์มากที่สุด

5.1.5 ข้อมูลด้านความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ จำแนกตามขนาดของธุรกิจหลักที่ดำเนินกิจการของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมพบว่า ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นดังนี้

ธุรกิจขนาดย่อม ส่วนใหญ่มีหัวข้อที่ต้องการเข้ารับการอบรมด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติมากที่สุด คือ หัวข้อด้านการตลาด โดยต้องการใช้เวลาในการอบรมต่อหลักสูตร 12 ชั่วโมง (2 วัน) และมีความเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 24 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 201 – 500 บาท หลักสูตรระยะกลาง (25 - 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 3,000 บาท และหลักสูตรระยะยาว (มากกว่า 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนบุคคลที่ต้องการให้เป็นวิทยากรในการอบรมมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่สามารถรับฟังภาษาอังกฤษในการอบรมได้ และเห็นว่าสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดอบรมมากที่สุด คือ โรงแรม ซึ่งมีระยะทางในการเดินทางเข้ารับการอบรมไม่เกิน 10 กิโลเมตร และสะดวกในการเข้ารับการอบรมในวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. โดยต้องการได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การอบรมผ่านทางจดหมายเชิญ และสะดวกที่จะสมัครเข้ารับการอบรมผ่านทางโทรศัพท์มากที่สุด

ธุรกิจขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีหัวข้อที่ต้องการเข้ารับการอบรมด้านความรู้ ด้านทักษะมากที่สุด คือ หัวข้อด้านธุรกิจ E-Commerce ส่วนหัวข้อที่ต้องการเข้ารับการอบรมด้านทัศนคติมากที่สุด คือ หัวข้อด้านการเจรจาต่อรองธุรกิจ โดยต้องการใช้เวลาในการอบรมต่อหลักสูตร 6 ชั่วโมง (1 วัน) และมีความเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 24 ชั่วโมง) อยู่ในระดับ 501 – 1,000 บาท หลักสูตรระยะกลาง (25 - 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 3,000 บาท และหลักสูตรระยะยาว (มากกว่า 120 ชั่วโมง) อยู่ในระดับไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนบุคคลที่ต้องการให้เป็นวิทยากรในการอบรมมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่สามารถรับฟังภาษาอังกฤษในการอบรมได้ และเห็นว่าสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดอบรมมากที่สุด คือ โรงแรม ซึ่งมีระยะทางในการเดินทางเข้ารับการอบรมไม่เกิน 20 กิโลเมตร และสะดวกในการเข้ารับการอบรมในวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. โดยต้องการได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การอบรมผ่านทางจดหมายเชิญ และสะดวกที่จะสมัครเข้ารับการอบรมผ่านทางจดหมายมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความต้องการในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยจากการวิเคราะห์ตามทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดสามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ

ในด้านหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนมีหัวข้อการอบรมทั้งทางด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติ ที่ต้องการเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ หัวข้อด้านการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กำพล จิรายูเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีความต้องการเข้ารับการอบรมหลักสูตรทางด้านการตลาดมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2543) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร เฟอร์นิเจอร์ พลาสติก และเซรามิก มีความต้องการเข้ารับการอบรมหลักสูตรการบริหารการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด ในขณะที่ผลการศึกษาของสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และสกลนคร ส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมในหัวข้อด้านการบริหารจัดการทางการเงินและการลงทุนมากที่สุด

ในด้านวิทยากร ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนมีบุคคลที่ต้องการให้เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม คือ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กำพล จิรายูเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีความต้องการผู้เชี่ยวชาญในประเทศเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมมากที่สุด

ด้านราคา

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ที่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม และเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมสำหรับการเข้ารับการอบรมต่อหลักสูตรระยะสั้น อยู่ในระดับ 201 – 500 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กำพล จิรายูเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล /

บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน มีความต้องการด้านค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรมต่อหลักสูตร อยู่ในระดับน้อยกว่า 2,500 บาท

ด้านสถานที่

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่ต้องการใช้โรงแรมเป็นสถานที่สำหรับการจัดฝึกอบรมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกันกับ คำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า สถานที่ของกลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนมีความต้องการใช้ในการเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ โรงแรม แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดขอนแก่น อุรธานี และสกลนคร ส่วนใหญ่เห็นว่าสถาบันการศึกษาในห้องเรียนเหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่ในการอบรมมากที่สุด

การส่งเสริมการตลาด

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่ต้องการได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การฝึกอบรมผ่านทางจดหมายเชิญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดขอนแก่น อุรธานี และสกลนคร ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์การอบรมผ่านทางจดหมายแจ้งข่าวมากที่สุด

นอกจากการอภิปรายผล โดยการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ตามทฤษฎีส่วนผสมทางการตลาดแล้ว ผลการศึกษายังมีความสอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้ที่ได้ทำการศึกษาหลายท่าน ดังนี้

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางด้านการบริหารธุรกิจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สมคิด บาง โม (2544) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการนำไปสู่ความเข้าใจ เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะได้ดี แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ คำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้ารับการอบรม คือ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานของตนเอง

ในด้านของปัญหาที่ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนเคยประสบจากการเข้ารับการอบรม ซึ่งพบในระดับมาก คือ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และช่วงเวลาในการอบรมมีจำกัด มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประพนอม เจริญบำรุง (2545) ที่พบว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมครัวเรือนที่เข้ารับการอบรมการจัดการธุรกิจขนาดย่อมรูปแบบ CEFE เห็นว่าปัญหาที่พบจากการฝึกอบรมมากที่สุด คือ ระยะเวลาการฝึกอบรมสั้นเกินไป

นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนส่วนใหญ่สะดวกในการเข้ารับการอบรมในช่วงเวลา 9.00 - 12.00 น. ซึ่งได้ผลการศึกษาสอดคล้องกับ กำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัวที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ต้องการเข้ารับการอบรมในช่วงเวลา 9.00 - 12.00 น. แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และสกลนคร ซึ่งเห็นว่าควรมีการจัดการอบรมในช่วงเวลาตั้งแต่ 9.00 - 16.00 น.

ในส่วนของผลการศึกษาเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ต้องการเข้ารับการอบรม พบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่ต้องการใช้เวลาสำหรับเข้ารับการอบรมต่อหลักสูตร 12 ชั่วโมง (2 วัน) โดยสะดวกเข้ารับการอบรมในช่วงวันจันทร์ - ศุกร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี และสกลนคร ส่วนใหญ่เห็นว่าควรใช้ระยะเวลาในการอบรมเฉลี่ยประมาณ 2 วัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ที่พบว่า กลุ่มเจ้าของกิจการหรือบริษัท ลูกจ้างรัฐบาล / บริษัทเอกชน และกลุ่มผู้ทำงานส่วนตัว ที่มีสถานที่ทำงานในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ส่วนใหญ่ต้องการใช้เวลาในการอบรมต่อหลักสูตร 1 - 2 สัปดาห์ โดยสะดวกเข้ารับการอบรมในช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2543) ที่พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร เฟอร์นิเจอร์ พลาสติก และอุตสาหกรรมเซรามิก เห็นว่าควรมีระยะเวลาการฝึกอบรมประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ และมีจัดการอบรมในวันเสาร์ - อาทิตย์

5.3 ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ ในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน สามารถแสดงเป็นข้อค้นพบในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ด้านการเข้ารับการอบรมและปัญหาที่พบในการอบรม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ 1 หลักสูตร โดยที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เคยเสียค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม แต่ก็มีผู้ประกอบการอีกจำนวนไม่น้อยที่เข้ารับการอบรมกับหน่วยงานราชการซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการอบรม และยังมีผู้ประกอบการอีกเกือบครึ่งที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรม

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้ารับการอบรม 1 - 2 ครั้ง / ปี ซึ่งจากการศึกษายังพบว่าผู้ประกอบการมีเหตุผลในการเข้ารับการอบรมเพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ได้รับข่าวประชาสัมพันธ์การอบรมผ่านทางจดหมายเชิญ

ในส่วนของปัญหาที่พบมากในการอบรม คือ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง และช่วงเวลาในการอบรมมีจำกัดหรือไม่ตรงกับเวลาที่ว่าง ซึ่งส่งผลทำให้ผู้ประกอบการที่มีความสนใจและต้องการเข้ารับการอบรมจำนวนไม่น้อยเสียโอกาสในการที่จะพัฒนาความรู้ในด้านบริหารธุรกิจไป

ด้านความต้องการในการเข้ารับการอบรม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะหัวข้อทางการตลาด ส่วนหัวข้ออื่นๆ ที่ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการในการเข้ารับการอบรม คือ หัวข้อด้านธุรกิจ E-Commerce ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และหัวข้อด้านความคิดสร้างสรรค์ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับระยะเวลาในการจัดฝึกอบรมนั้น ผู้ประกอบการกว่าร้อยละ 91 ยังมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรระยะสั้น (ไม่เกิน 24 ชั่วโมง) โดยให้ความสำคัญไปที่หลักสูตร 12 ชั่วโมง (2 วัน) โดยเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม ในขณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางจะให้ความสำคัญกับหลักสูตร 6 ชั่วโมง (1 วัน) ในส่วนของค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมในการอบรมหลักสูตรระยะสั้นอยู่ที่ระดับไม่เกิน 500 บาท ส่วนหลักสูตรระยะกลาง

(25 - 120 ชั่วโมง) และหลักสูตรระยะยาว (มากกว่า 120 ชั่วโมง) นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าควรอยู่ที่ระดับไม่เกิน 3,000 บาท และไม่เกิน 10,000 บาท ตามลำดับ

ในส่วนของบุคคลที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้เป็นวิทยากรในการอบรมนั้น ได้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจากองค์กรที่ประสบความสำเร็จ และที่ปรึกษาธุรกิจ ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังสามารถรับฟังภาษาอังกฤษในการอบรมได้

สำหรับการจัดอบรมแต่ละครั้ง ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการจัดการฝึกอบรมที่โรงแรมในช่วงวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. และยังต้องการได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์การอบรมผ่านทางจดหมายเชิญมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการประชาสัมพันธ์จากแหล่งอื่นๆ โดยช่องทางที่ผู้ประกอบการต้องการได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์การอบรมนอกจากทางจดหมายก็คือ ทางโทรศัพท์ และทางอินเทอร์เน็ต / E-mail ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อใช้สำหรับการพิจารณาวางแผนการจัดฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการในอนาคตได้ดังนี้

เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนกว่าร้อยละ 45 ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเจ้าของธุรกิจส่วนใหญ่ดำเนินการธุรกิจด้วยตัวเองและไม่มีที่ปรึกษาธุรกิจคอยช่วยเหลือเหมือนเช่นธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีที่ปรึกษาเฉพาะในแต่ละด้านคอยวางแผนสำหรับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงควรที่จะมีการรณรงค์ให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้มีโอกาสที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรบริหารธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นไปที่กลุ่มผู้ประกอบการที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมมาก่อนเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้ความรู้พื้นฐานในการทำธุรกิจสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่มีพื้นฐานด้านการทำธุรกิจให้สามารถวางแผน และดำเนินการธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในส่วนของหลักสูตรการอบรมที่ควรจัดมากที่สุดในขณะนี้ก็คือ หลักสูตรด้านการตลาด ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด โดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นระยะเวลา 12 ชั่วโมง (2 วัน) ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อหลักสูตรไม่เกิน 500 บาท และยังไม่ควรมีการจัดการอบรมในหลักสูตรระยะกลาง (25 - 120 ชั่วโมง) และหลักสูตรระยะยาว (มากกว่า 120 ชั่วโมง) เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดอบรมโดยส่วนใหญ่เป็นการอบรมระยะสั้นซึ่งจัดโดยหน่วยงานราชการซึ่งมีงบประมาณสนับสนุนอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม หรืออาจจะมีค่าใช้จ่ายแต่เป็นจำนวนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจัดการอบรมโดยหน่วยงานเอกชน ดังนั้นจึงควรที่จะมีการศึกษาความต้องการที่แท้จริงในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะกลาง และระยะยาว โดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้ประกอบการกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีกำลังจ่ายสูง และมีแนวโน้มในการเข้ารับการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวมากเช่นกัน

อย่างไรก็ตามในการจัดการอบรมต่างๆ หลักสูตรควรจะมีการพิจารณาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะเนื้อหาที่ใช้สำหรับการอบรม ควรให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานะธุรกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับเทคนิคในการฝึกอบรมที่ควรจะมีการกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดหรือเสนอแนะในประเด็นที่อบรมตามความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม

ในลักษณะที่ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้เกิดบรรยากาศการอบรมที่เป็นกันเองและสามารถประเมินความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรมได้อย่างต่อเนื่อง และในด้านของวิทยากรที่ควรจะมี วิทยากรส่วนหนึ่งเป็นผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อที่จะสามารถบรรยายถึง ประสบการณ์ รวมไปถึงปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการทำธุรกิจ อันจะเป็นแนวทางให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจของแต่ละรายต่อไป

สำหรับประชาสัมพันธ์การอบรมนั้น ควรจะมีการส่งจดหมายเชิญ โทรศัพท์เชิญ หรืออีกช่องทางหนึ่งที่น่าสนใจและประหยัดก็คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านทาง E-mail ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามวิธีดังกล่าวสามารถใช้ได้ในกรณีที่มีฐานข้อมูลของผู้ประกอบการเท่านั้น ส่วนกรณีผู้ประกอบการที่ไม่มีฐานข้อมูลก็อาจจะต้องใช้วิธีอื่นๆ เช่น ประชาสัมพันธ์โดยแผ่นพับ หนังสือพิมพ์ หรือจัดทำป้ายคัดเอาท์ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถลดปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึงได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved